

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **Mesto V.**, IČO: X., zastúpeného
JUDr. I., advokát, N., V., proti odporcom: **1. B., s.r.o.**, S., V., IČO: X.,
2. J., advokát, N., V., o zaplatenie **2 788,28 Eur (84 000 Sk)** vedenej na Okresnom súde vo
V. pod sp. zn. 8Cb 47/04, na dovolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu
v Prešove zo dňa
2. júla 2008 č. k. 4Cob 22/2008-224, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa
2. júla 2008 č. k. 4 Cob 22/2008 v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie
konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd V. rozsudkom zo dňa 19. 04. 2005 č. k. 8Cb 47/0497 zaviazal odporcu v
1. rade zaplatiť navrhovateľovi sumu 84 000 Sk spolu s 12,5%-ným ročným úrokom
z omeškania od 23. 10. 2004 do zaplatenia a nahradiť trovy konania v sume 32 158 Sk. Vo
zvyšnej časti žalobu zamietol a vyslovil, že odporca v 2. rade nemá právo
na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za zistené,
že dňa 30. 05. 1996 došlo k uzavretiu mandátnej zmluvy medzi navrhovateľom ako
mandantom a odporcom v 1. rade ako mandatárom na zabezpečenie správy majetku Mesta V..
Zmluva bola uzavretá na dobu určitú do 30. 06. 2001. Dňa 27. 12. 2000 bola medzi Mestom

V. v zastúpení B.-u spol. s r.o. a odporcom v 2. rade ako mandatárom uzavretá mandátna zmluva o poskytovaní právnej služby pri správe majetku Mesta V.. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú od 01. 02. 2001 do 30. 06. 2001 s dohodnutou mesačnou odmenou 14 000 Sk. Podľa zistenia súdu dňa 20. 03. 2001 z účtu navrhovateľa bola vykonaná úhrada na účet odporcu v 2. rade vo výške 20 000 Sk, dňa 26. 04. 2001 obdobne bola zaplatená čiastka 20 000 Sk, dňa 16. 05. 2001 bola z účtu navrhovateľa vykonaná úhrada pre odporcu v 2. rade 16 000 Sk a dňa 25. 06. 2001 ďalšia úhrada 20 000 Sk. Súd právny vzťah účastníkov hodnotil podľa § 566 a nasl. Obchodného zákonníka.

Súd ako predbežnú otázku skúmal, či vo väzbe na mandátnu zmluvu z 30. 05. 1996 a mandátnu zmluvu zo dňa 27. 12. 2000 uzavrel ako mandant navrhovateľ v zastúpení odporcom v 1. rade alebo priamo odporca v 1. rade a dospel k záveru, že táto zmluva nezaväzuje navrhovateľa na zaplatenie odmeny odporcovi v 2. rade za poskytovanie právnych služieb vo výške 14 000 Sk mesačne. Zmluvu bol oprávnený uzavrieť vo svojom mene odporca v 1. rade, keď to považoval za potrebné pri zariadení záležitostí pre navrhovateľa, ale odmenu mohol hradiť iba z výnosu zo spravovaného majetku. Z toho súd vyvodil, že odporca v 1. rade vyplatením odmeny z prostriedkov navrhovateľa porušil povinnosť z mandátnej zmluvy uzavretej s navrhovateľom, pretože jej ustanovenia ho k tomu neoprávňovali. S odkazom na ustanovenia § 373, § 378 a § 379 OBZ je preto povinný nahradiť navrhovateľovi škodu vo výške neoprávnene vyplatenej sumy 84 000 Sk, a to spolu s úrokmi z omeškania podľa § 369 v spojení s § 502 OBZ v uplatnenej výške od 23. 10. 2004 do zaplatenia. Vo vzťahu k odporcovi v 2. rade žalobu zamietol z dôvodu, že mandátna zmluva z 27. 12. 2000 nebola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi, ktorý by mal za následok jej neplatnosť.

Krajský súd rozsudkom č. k. 4Cob 45/05-131 zo dňa 22. septembra 2005 na odvolanie odporcu v 1. rade rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu proti odporcovi 1. rade zamietol v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ dovolanie s návrhom, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 22. januára 2008 č. k. 1 Obdo 17/2006-176 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie

konanie s tým, že je potrebné vyriešiť otázku, či odporca v 1. rade neprekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z mandátnej zmluvy uzavretej s navrhovateľom, a ak áno, aké dôsledky z toho vyplývajú. Treba zistiť, či navrhovateľ priznané odmeny skutočne schválil, alebo nie, a vyvodiť z toho dôsledok požadovanej náhrady škody spôsobenej konaním mandatára.

Krajský súd ako súd odvolací v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že odporca v 1. rade mohol uzavrieť zmluvu o poskytovaní právnej pomoci s odporcom v 2. rade, ak to odsúhlasil mandant, alebo mohol takúto zmluvu B., s.r.o. uzavrieť vo vlastnom mene s tým, že odplata za poskytovanie právnej pomoci by išla z prostriedkov B. spol. s r.o. Odporca v 1. rade uzavrel bez súhlasu mesta v mene mesta mandátnu zmluvu s JUDr. K., čím prekročil svoje oprávnenie dané mandátnou zmluvou zo dňa 30. 05. 1996. Ak vyplácal JUDr. K. z účtu PKB, kde sú prostriedky vlastníkov a nájomcov bytov určené pre Mesto V., potom odporca v 1. rade musí niesť dôsledky prekročenia svojho oprávnenia uzavrieť zmluvu o právnej pomoci, ak sa nepreukáže, že splnomocnenec neschválil bez zbytočného odkladu takýto krok splnomocniteľa. Účet v PKB bol účtom B., s.r.o., a s týmto účtom disponoval výlučne odporca v 1. rade, preto pri výplate odmeny 28 000 Sk JUDr. K. nebol potrebný súhlas mesta a mesto ani dodatočne výplatu takejto odmeny neodsúhlasilo. Protiprávnym disponovaním s čiastkou 28 000 Sk zo strany odporcu v 1. rade vznikla mestu škoda, preto potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti povinnosti odporcu v 1. rade nahradiť navrhovateľovi sumu 28 000 Sk spolu s 12,5%-ným ročným úrokom z omeškania od 23. 10. 2004 do zaplatenia.

Ďalšie odmeny pre odporcu v 2. rade boli vyplácané z účtu Mesta V. – navrhovateľa, kde dispozičné právo s účtom vo VÚB mal výlučne primátor mesta a ním poverení pracovníci mesta. S týmto účtom nedisponoval B., spol. s r.o., ktorý len dával mestu podklady na výplatu odmeny. Krajský súd je toho názoru, že Mesto V., ak preplatilo z účtu vo VÚB, t. j. z vlastného účtu, odmeny za právne služby poskytované JUDr. K., schvaľovalo vyplatenie tejto odmeny pre JUDr. K.. Naplnil sa predpoklad ust. § 33 ods.2 Občianskeho zákonníka, že splnomocniteľ dodatočne schválil kroky odporcu v 1. rade pri platení odmeny za poskytnutie právnej služby JUDr. K. z uzavretej mandátnej zmluvy z roku 2000. Preto navrhovateľ sa nemôže úspešne domáhať náhrady škody, ak s dodatočným vyplácaním odmien v rozsahu 56 000 Sk pre JUDr. K. súhlasil.

Krajský súd preto zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, kde bol odporca v 1. rade zviazaný na zaplatenie aj sumy 56 000 Sk spolu s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti nad sumu 28 000 Sk žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi v 1. rade trovy konania v sume 1 400 Sk.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v zamietajúcej časti podal navrhovateľ dovolanie, ako aj voči výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť odporcovi v 1. rade trovy konania v sume 1 400 Sk. Dovolanie odôvodňuje v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. tým, že rozhodnutie Krajského súdu v Prešove spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolací súd sa dôsledne neriadil právnymi názormi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenými v rozsudku sp. zn. 1 Obdo 17/2006 zo dňa 22. 01. 2008.

Krajský súd dospel k záveru, že z účtu vo VÚB číslo 203296632/0200, z ktorého boli dňa 16. 05. 2001 poukázané čiastky 16 000 Sk JUDr. K., ďalej 20 000 Sk dňa 26. 04. 2001 a 20 000 Sk dňa 20. 03. 2001, boli osobami oprávnenými disponovať s týmto účtom Ing. M. M. - vtedajší primátor mesta, Ing. J. Š. – vtedajší prednosta MsÚ vo V., Ing. A. L. – vedúca oddelenia, ako aj B. M. a R. P. – účtovníčky mesta. Zároveň konštatoval, že dispozičné právo k tomuto účtu vo VÚB spoločnosť B., s.r.o., nemala. K tomu je nutné podotknúť,

že v rozsudku Krajského súdu v Prešove je nesprávne uvedené číslo účtu 20329632/0200. V danom kontexte teda nie je zrejmé, či sa jedná o zjavný omyl v písaní, alebo o nesprávne skutkové zistenie. Tento záver odvolacieho súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, nezodpovedá predloženým listinným dôkazom a nie je v konečnom dôsledku správny. V mandátnej zmluve zo dňa 30. 05. 1996 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom v 1. rade je v záhlaví uvedené bankové spojenie Mesta V.; VÚB – V. č. ú. 23129 632/0200. Podľa mandátnej zmluvy zo dňa 30. 05. 1996 čl. III., financovanie činností spojených s plnením záväzku mandatára podľa zmluvy vykonáva mandatár zo spravovaného účtu mandanta, pričom na disponovanie s prostriedkami na účte sa vyžadujú vždy dva podpisy, a to jeden podpis mandatára a jeden podpis mandanta. V prípade, ak zo strany navrhovateľa dochádzalo k spolupodpisovaniu hromadných príkazov na úhradu so zástupcom spoločnosti B., s. r. o., nebol na nich špecifikovaný účel platby. Z tohto dôvodu nebolo teda možné pri podpisovaní zistiť, že platba, resp. časť z uhrádzanej sumy smerovala práve na účet JUDr. K.. Z toho dôvodu nie je možné hodnotiť ako dodatočné

schválenie mandátnej zmluvy z 27. 12. 2000 ten fakt, že vyplatenie odmien z účtu navrhovateľa smerovalo v prospech účtu odporcu v 2. rade. Režim spolu podpisovania príkazov na úhradu zástupcami navrhovateľa a spoločnosti Bystem, s.r.o., platil do 25. 05. 2001. Po tomto dátume disponoval s účtom výlučne len navrhovateľ. Z doložených dôkazov je zrejmé, že všetky úhrady uskutočnené v prospech odporcu v 2. rade sa realizovali do tohto dátumu. Medzi mandantom a mandatárom vládla určitá dôvera, a preto sa aj zaužíval úzus, že faktúrami sa preukazovali iba úhrady nad sumu 25 000 Sk. Navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 243b ods. 2 O. s. p. zrušil rozsudok Krajského sudu v Prešove sp. zn. 4Cob 22/2008 zo dňa 02. 07. 2008 a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania a smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 O. s. p.) prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

V predmetnej veci Najvyšší súd SR rozhodnutím zo dňa 22. januára 2008 sp. zn. 1Obdo 17/2006 vyslovil právny záver, že v zmysle mandátnej zmluvy zo dňa 30. 05. 1996 odporca v 1. rade zabezpečoval správu majetku navrhovateľa za dohodnutú odplatu vo výške 7% z ročných výnosov zo spravovaného majetku a súčasne z tejto odplaty má byť hradená aj prípadná odplata za poskytnutý právny servis. Stotožnil sa so záverom oboch súdov, že mandátna zmluva zo dňa 27. 12. 2000 týkajúca sa poskytovania právnej pomoci nie je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Uzavretím tejto zmluvy však odporca v 1. rade ako mandatár prekročil oprávnenie spočívajúce v navýšení odplaty o odmenu za právne služby poskytované odporcom v 2. rade, t. j., že porušil svoju zákonnú povinnosť a nekonal v súlade so záujmami mandanta (§ 567 ods. 2 OBZ).

Dovolací súd považoval záver odvolacieho súdu o tom, že navrhovateľ toto prekročenie oprávnenia následne schválil tým, že jeho zástupca podpísal odporcom v 1. rade predložený príkaz na úhradu odmeny pre odporcu v 2. rade, za predčasný a nemal oporu vo vykonanom dokazovaní. V prípade, ak príkaz na úhradu neobsahoval špecifikáciu, resp. účel platby, nemožno z tohto konania bez ďalšieho vyvodit' záver, že navrhovateľ schválil vyplatenie odmeny pre JUDr. K. nad rámec dohodnutej odplaty. Preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie .

Ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je odvolací súd viazaný právnym názorom nadriadeného súdu (§ 243 ods. 5 O. s. p., § 226 O. s. p., § 243d ods. 1 O. s. p.).

Odvolací súd nevykonával dokazovanie v intenciách dovolacieho súdu. V odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že navrhovateľ ako splnomocniteľ v zmysle § 33 ods. 2 OZ dodatočne schválil odmeny pre JUDr. K. v čiastke 20 000 Sk zo dňa 20. 03. 2001, 20 000 Sk zo dňa 26. 04. 2001 a 16 000 Sk zo dňa 16. 05. 2001, keďže boli vyplatené z účtu navrhovateľa, ktorý mal zriadený v peňažnom ústave – VÚB, a.s., V.. Dispozičné oprávnenie k účtu mal len navrhovateľ – primátor a ním poverení pracovníci. Odporca v 1. rade s týmto účtom nedisponoval, dával len podklady na vyplatenia odmeny. Tento záver Krajského súdu v Prešove nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nezodpovedá predloženým listinným dôkazom. V spise sa nenachádza relevantný dôkaz o tom, že navrhovateľ svojim konaním prejavil vôľu poskytnúť peňažné prostriedky zo svojho účtu za poskytnuté právne služby v prospech odporcu v 2. rade.

Podľa čl. III. mandátnej zmluvy zo dňa 30. 05. 1996, mandatár ja oprávnený zadať dodanie tovarov prác a služieb len za predpokladu, že ich vykonanie odsúhlasí mandant a na ich financovanie sú vyčlenené prostriedky v rozpočte mandanta.

Financovanie činností spojených s plnením záväzku mandatára podľa zmluvy vykonáva mandatár zo spravovaného účtu mandanta, pričom pre disponovanie s prostriedkami na účte sú potrebné súčasne dva podpisy, a to jeden podpis zástupcu mandatára a jeden podpis zástupcu mandanta.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku (strana 6) konštatuje, že odmena pre odporcu v 2. rade bola vyplatená z účtu VÚB č. 20329632/0200, toto číslo účtu však nezodpovedá uvedenému číslu účtu mandanta v zmluve zo dňa 30. 05. 1996, pričom predložené hromadné príkazy týkajúce sa vyplatenia sporných platieb však boli zrealizované z účtu VÚB č. 1820023129632 Vranou nad Topľou (čl. 188, 189, 190), a ani toto číslo nie je identické s číslom účtu uvedeným v záhlaví zmluvy zo dňa 27. 12. 2000. S uvedenými číselnými nezrovnalosťami sa odvolací súd náležite nevysporiadal, a nie je zrejmé, či sa jedná len o chybu v písaní. Z obsahu mandátnej zmluvy a vzájomnej korešpondencie medzi sporovými stranami - písomnými podaniami zo dňa 24. 05. 2001 a písomnými podaniami zo dňa 29. 05. 2001 (čl. 202, 204) je nesporné, že do 25. 05. 2001 príkazy k úhradám na účte VÚB č. 182-23129632/0200 mali dávať zástupcovia mandatára aj mandanta a odporca v 1. rade mal

dispozičné právo k predmetnému účtu v rozhodnom období, čo potvrdil listom zo dňa 29. 05. 2001. Až po 25. 05. 2001 výlučne s účtom disponoval navrhovateľ, kedy už boli platby v prospech odporcu v 2. rade uskutočnené.

Krajský súd nedoplnil dokazovanie v zmysle záverov Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolacieho súdu a v rozpore s jeho vysloveným právnym záverom opätovne vo veci rozhodol, pritom sa náležite nevysporiadal listinnými dôkazmi ohľadne dispozičného oprávnenia k účtu, ktorý v zmysle zmluvných podmienok bol oprávnený spravovať odporca v 1. rade ako mandatár (čl. III mandátnej zmluvy).

Na základe uvedených dôvodov, dovolací súd rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 243b ods. 2, 4 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne odvolací súd aj o náhrade trov dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. augusta 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.